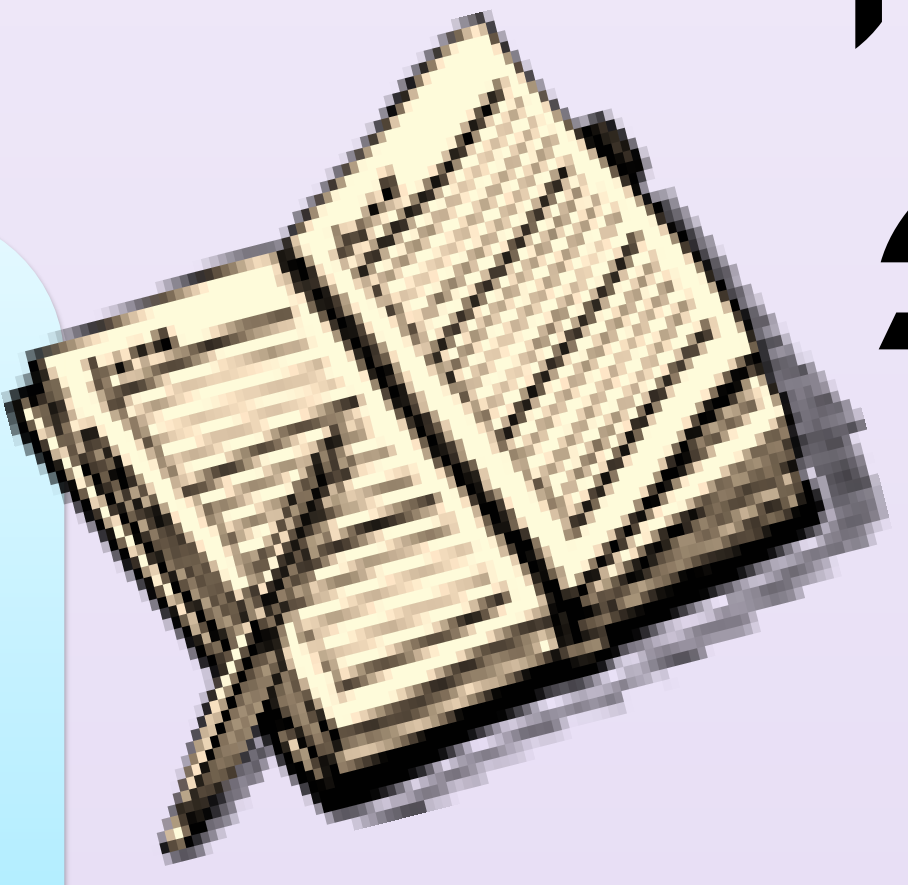

4. דוגמא לשאלות מנחות ליומן למידה

1. האם היה לי קושי בשיעור? אם כן, מה הוא היה?
מה עזר לי להתמודד עם הקושי?
2. דבר חדש שלמדתי בשיעור:
3. רגש או מחשבה שהתעוררו אצלי בשיעור או בעקבותיו:

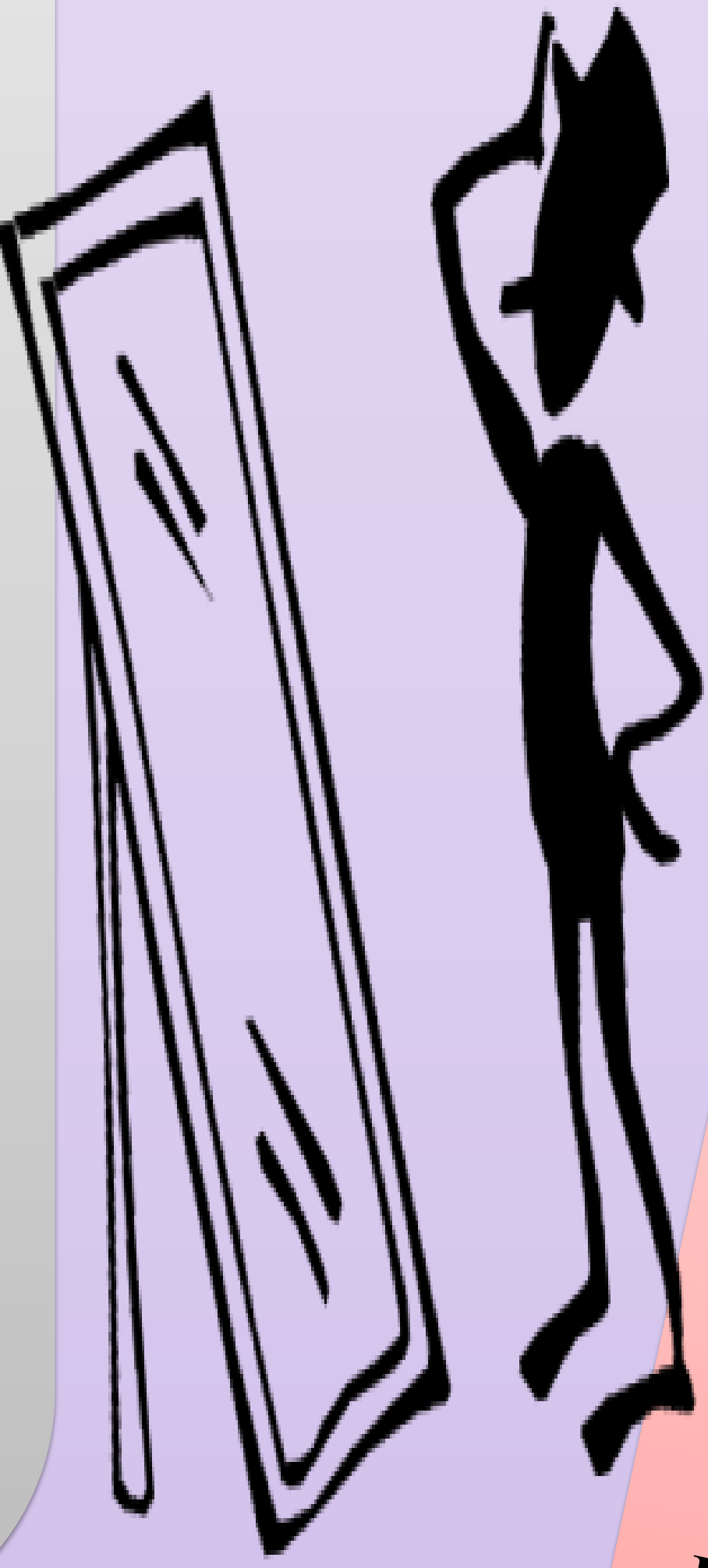
שימוש ביומני למידה הרב ד"ר איריס יניב מכללת "אורנים"

3. מהם היתרונות של יומן למידה?

התיעוד ביומן מאפשר ללמוד על האסטרטגיות המטה-קוגניטיביות שהפעילו הלומדים במהלך הלמידה, על הקשיים שבהם נתקלו, ועל האופן שבו התגברו עליהם, על הרגשתם לגבי המטלה, על החלקים שהיו קלים עבורם וכדומה.

יומני למידה משרתים, אפוא, שתי מטרות: למידה והערכה.

הכתיבה ביומן יכולה לעורר בתלמידים מודעות לתהליכים שהם עוברים במהלך הלמידה בכיתה, וכן עשויה להאיץ בהם לבחון את עמדתם כלפי הנושאים שעליהם הם כותבים. עבור תלמידים רבים יומן הלמידה הוא אמצעי יעיל שבאמצעותו הם מנהלים דו שיח ביניהם לבין עצמם, מפיקים לקחים, ולומדים להכיר את עצמם ואת יכולותיהם. כמו כן, יומני הלמידה הם אמצעי לדוח שיח בין המורה לתלמידיו.

1. רקע תיאורטי

במסגרת התפיסה של הל"ל ("הערכה של הלמידה") יש צורך באיסוף, ניתוח ופירוש ראיות על הלמידה לצורך מתן משוב לקידומה. ישנם כמה כלים למטרה זו. מגוון הכלים יכול לכלול מטלות מסוגים שונים, אשר המשותף להן הוא היותן מסוג "ביצועי הבנה" (Perkins & Blythe, 1994).

אחד מהכלים המרכזיים בהערכה חלופית הוא יומנים לתיעוד הלמידה.

2. מהו יומן למידה?

יומני למידה נועדו לתעד את הרפלקסיות של התלמידים על מה שנלמד ותהליך הלמידה שלהם. על פי תורתו של ויגוצקי (Vigotzky, 1978) הרפלקסיה הכתובה אמורה לסייע בבניית משמעות, שכן הכתיבה מאפשרת לבחון את המחשבות, ואינה רק המללה שלהן, אלא הבנייה שלהן (שריג, 1997). באמצעות יומן הלמידה ניתן להעריך את איכות הידע של הלומדים (Sarig, 1996) וכן את כשירותם הרפלקטיבית (Birenbaum & Amdur, 1999).

5. מדברי סטודנטים

1. גם בשיעור הזה היה לי קושי עם תחושת היותי בעמדת מיעוט משמעותי לגבי הפרשנות שאני מכירה ומאמינה בה לגבי הטקסטים הנלמדים. מאידך, אני בתחושה שהסיטואציה הזו מפתחת בי איכויות אחרות כמו סבלנות וסובלנות, בינה, הקשבה, אומץ (כן להגיד את דעתי גם אם אינה בהכרח פופולארית...) ועוד. (ג')

2. שיעור מספר 10 היה מעשיר במיוחד בשבילי, ובו למדתי הרבה דברים חדשים. למשל: למדתי כי תכליתה של המשנה היא יצירת הלכה, והיא לא נוצרה רק לשם התפלפלות בסוגיות השונות. למדתי כי ספר דברים נקרא גם 'משנה תורה' וכי זהו גם שם אחד מספריו של הרמב"ם. למדתי כי מאז המאה ה-16 (שולחן ערוך) לא נעשתה יותר קודיפיקציה להלכות השונות. למעשה, למדתי כי בכלל נעשו חיבורי קודיפיקציה להלכות. (י')

3. חווית ה"קריאות", בה כל אחד מהנוכחים קורא את הטקסט בצורה קצת שונה, מעניינת אותי מאוד. אני מוצאת שטקסטים, ובעיקר טקסטים טעונים, הינם דרך נהדרת להכיר ראיות עולם שונות מאוד משלי. לעיתים קרובות תפישות העולם הן כאלה לא הייתי חושבת עליהן לעולם בעצמי. (א')

